

Erzsébet tér, 8060

Ti most azt hiszitek, hogy az Országház ablakánál ülve gondolkodom a következő miniszterelnöki indítványon. De nem. Ez itt más. Egészen más. Még Nagy Benedek is tévedett. Én mégis köszönöm neki, hogy semmi mást nem csinált, csak hazahozott.

Újra élek! Ott, ahonnan elindultam egykor. Istenem, de jó innen nézni a világot! És milyen jó látni benneteket! Jobbra fordulva látom a szobám ablakát, hallom anyám ebédre hívó szavát. Érzem is a pörkölt hamisítatlan illatát. Le kéne tenni a pipát és igyekezni az asztalhoz. Most itthon van az öcsém is, és talán Pater Bonaventura is vendégünk lesz ma ... Persze, ez csak egy játék az időben. Tudom, hogy ők már nincsenek közöttünk. Ma sok-sok kisgyermek alszik, mesét hallgat, az asztalkákat körbe ülve tízórait majszol, vagy jó időben az udvaron játszik, felszabadultan rohangál az ősi fák alatt. Ez itt a Pitypang óvoda, ahol nem nő pitypang az udvaron, mert azt csak gaznak tartják.

Jólesne most egy pohár Ezerjő a Lamberg-pincéből vagy a kapucinusokéból. Hiába, aki innen, Mórról indult, annak már csak ez az igazi, nemes ital. Lehet másutt is jó bort termelni, de az nem lesz soha móri.

Én már-már azt hittem, ez a város elfeled engem, senki nem emlékszik rám. A történelemkönyvekben is apró betűs tananyaggá váltam. Egy lettem a megemlíthető miniszterelnökök közül. Ez nem baj. De hogy a pénzügyminiszteri munkámról sem szólnak!? Kedves aranykoronám! Mi voltál te a mai forinthez képest! És mi vagy ma? Múzeumi tárgy? Nosztalgiazók fényes érme? Ma a fémpénzek aprópénzek. Ami ér valamit, papírból van. És most is van rajta arckép. Naná, hogy nem az enyém! Miniszterelnök egyiken sincs. (Pénzügyminiszter se.) A legértékesebben a „haza bölcse”, Deák, aki legalább az igazságügyi tárcáig vitte. Őt még én is láttam nemegyszer fiatalkoromban a pesti utcán, mikor az országházba igyekezett. Mindig tiszteletet éreztem iránta. Meg egy kicsit példaképnek is tarthattam, hiszen ő is jogot végzett, vidéki fiú volt. Na, ebből elég ennyi. Vajon hová tettem a pipámat? Ma már nem kell visszamennem a hivatalba, igazán rágyújthatnék! Dohány nélkül kicsit félelmelemnek érzem magam, s talán igazságtalan gondolataim támadnak.

Talán az egyetlen hely, ahol 100 éve mindig élek, az a Wekerletelep. Ott nemcsak a nevem hangzik el nap mint nap, de még szobrot is állítottak nekem! Ott ugyan nem láthatnak igazán: hiányzik az alfelem, meg a lábam is, azért a lényeg megvan. Az ész és a szív. És még valami! Elérhető vagyok. Úgy nyújtom a jobb kezem, hogy egy átlagos magasságú ember bele tudjon kapaszkodni. Ez jó, meg az életfa és a szökőkút is. Csupa-csupa reményt adó dolog. Talán az itt lakók tudják, talán érzik, hogy amit tettem, értük tettem: tegnapi, mai, holnapi emberekért. Úgy lenne jó, ha szeretnének, gondoznának a helyet, ahol élünk – ha jobban ismernének, segítenének, szeretnének embertársainkat, akikkel közös a városunk, a településünk, közösek a gondjaink, de talán a vágyaink is...

Mennyire hasonló érzés, és mégis más itt lenni! Mór! Mór! Hát te is elfogadsz, kiemelsz, akarsz engem nagyjaid közt tudni? Már hiszem, hogy igen.

Nem a díszpolgárság hozott vissza. Persze, egy kicsit az is. Nem az, hogy egy utca (ez korábban, már hús-vér életemben is), meg egy 2002-ben készült intézmény a

nevemet viseli. Persze, egy kicsit ezek is. És nem a társaság vagy az alapítvány, bár ezeknek már igazán, tiszta szívből örültem. De az, hogy körém gyűlnek, rólam szólnak, mosolyogva állnak körülöttem a születésem, a halálom napján, hogy kicsik és nagyok örömmel köszöntik egymást, hogy felnéznek rám, erőt merítenek belőlem – ez igen! Hát, szervusz, Mór!

Szeretem, hogy minden évben koccintással is emlékeznek rám, akik feladatuknak érzik, hogy tovább adják, megtanítsák unokáiknak is, ki voltam én. Én, akit körül lehet táncolni, szaladgálni, hangoskodni mellettem. Gyerekkoromban csak a templomi harangok szóltak ezen a téren. Az apácák és szerzetesek kolostori csendje tiszteletet parancsolt. Aztán a II. világháborús, szovjetek dicsőségét hirdető emlékmű állt itt, errefelé nem volt igazán illő a hangoskodás. Most már a Móri Bornapok sátrai is elérnek idáig. Sok-sok vidám arc, jókedvű emberek vesznek körül. Fel-felnéznek rám móriak és idegenek, hiszen én vagyok a tér közepén a legmagasabb. Még így, ülve is. Ilyenkor, október első hétvégéjén vesznek körül a legtöbben minden évben. Nem rossz dolog ez: a kapucinusok és én, meg a szüretet, a bort, a táncot, a zenét szeretők. Jól megférünk egymás mellett. És bár a jó termést, a leghíresebb móri terméket ünneplik, egy kicsit benne vagyunk mi is. Hiszen a barátok honosították meg errefelé a szőlőkultúrát, nekik is köszönhetően jöttek éppen ide szorgalmas sváb parasztok, hogy csupa megművelt föld vegye körül a települést. És tudjátok: mostanában van még egy „kis borünnep” is itt, amikor „Wekerle Emlékbort” avatnak. Ebből inni kitüntetés. Ezt nem mérik a bornapon. Az így felcímkézett palackot olyan emberek kapják, akik kicsit közelebb állnak hozzám. Rangot jelent a termelőnek is. Idén 180 bor közül csak egy érdemelhetette ki a vándordíjat.

Ó, mit hallok? Valaki a kedvenc dalomat énekl! Azt hiszik egyesek, hogy az igen népszerű Kossuth-nóta wekerlés változatát szeretem, aminek a refrénje így hangzik:

*„Éljen a polgárminiszter,
Éljen Wekerle!”*

Ezt még néha az itteni gimnáziumban is tanítják, mert ennek a dallamát mindenki tudja. Nem vagyok én ilyen öntelt! Nem dicsőségre, szerenádra, ajnározásra vágyom, de a szépet, az igazán szépet szeretem. Egy fiatal lány, viseletben éppen rákezd:

„Nagypénteken mossa holló a fiát ...” – ezt kevesen ismerik. S lám, még ő is elhagyja a ritkán énekelt utolsó szakaszt:

*„Nagypénteken mossa holló a fiát,
Koronázzák Magyarország királyát.
Mossad holló, mossad a te fiadat,
Váltsd meg király, váltsd meg az országot!”*

Milyen különös. Az utolsó magyar király koronázásakor én is ott voltam. Károly, királyom! Neked, aki harmadik miniszterelnöki kinevezésemet írtad alá, neked sem sikerült a megváltás. Ahogy én sem tudtam már megmenti hazámat a szétszaggatástól. Uram! Add, hogy legalább ennek a megmaradtnak oltalmára legyek halálomon túl is!

Lassan kiürül a tér. Megint egyedül maradok, és nem baj, ha nem halljátok, nekem muszáj még elmondanom:

Köszöntelek, szülővárosom, és szeretettel ölelek mindenkit, aki eljött és eljön hozzám – kacsintott a magasból Wekerle Sándor, akit Nagy Benedek álmodott bronzba, de aki a mi szívünkben él tovább.